СХОЖІСТЬ ОБ'ЄКТІВ: НАСЛІДУВАННЯ ТА ПОЛІМОРФІЗМ

Питання 8.3

Базове наслідування

- Технічно, кожен клас, який Ви створюєте, використовує наслідування.
 - Всі класи Python є підкласами (породженими класами) спеціального класу object.
 - Якщо явно не наслідуємо від іншого класу, автоматично встановлюється успадкування від object.
 - Можна записати це явно

class MySubClass(object):
 pass

- Суперклас (батьківський клас) це клас, від якого відбувається наслідування.
- Підклас (subclass, породжений клас) це клас, що наслідує від суперкласу.

Як застосовується на практиці?

- Доповнення функціональності вже існуючого класу.
 - Приклад: простий менеджер контактів, який зберігає імена та e-mail-адреси людей.
 - У класі контакти зберігаються у списку (class variable)

```
1 class Contact:
2    all contacts = []
3    def __init__(self, name, email):
4        self.name = name
5        self.email = email
6        Contact.all_contacts.append(self)
```

- Список all_contacts є частиною оголошення класу, тому спільний для всіх екземплярів класу.
 - Список лише один, доступ до нього: Contact.all_contacts.
 - Менш очевидний доступ: self.all_contacts для будь-якого екземпляру класу Contact.
 - Якщо поля (змінної) об'єкту немає, компілятор звернеться до класу.

Нехай деякі з контактів – постачальники товару, і їх треба впорядкувати

```
1class Supplier(Contact):
     def order(self, order):
         print("Якби це була реальна система, ми відправили б"
                "'{}' замовлення до '{}'".format(order, self.name))
>>> c = Contact("Some Body", "somebody@example.net")
>>> s = Supplier("Sup Plier", "supplier@example.net")
>>> print(c.name, c.email, s.name, s.email)
Some Body somebody@example.net Sup Plier supplier@example.net
>>> c.all contacts
[< main .Contact object at 0xb7375ecc>,
 < main .Supplier object at 0xb7375f8c>]
>>> c.order("I need pliers")
Traceback (most recent call last):
  File "<stdin>", line 1, in <module>
AttributeError: 'Contact' object has no attribute 'order'
>>> s.order("I need pliers")
If this were a real system we would send 'I need pliers' order to
'Sup Plier '
```

- Можемо додати метод order() у клас Contact.
 - Проте це дасть можливість замовити товар від усіх контактів.
 - Замість цього створимо новий клас Supplier, який працює як Contact, проте з додатковим методом order().

Розширення функціональності

• Наслідування дає змогу розширяти функціонал вбудованих класів.

```
1class ContactList(list):
      def search(self, name):
          '''Повертає всі контакти, які містять у назві шукане значення'''
          matching contacts = []
          for contact in self:
              if name in contact.name:
                  matching contacts.append(contact)
          return matching contacts
10 class Contact:
      all contacts = ContactList()
11
12
      def __init__(self, name, email):
13
          self.name = name
14
          self.email = email
15
          self.all contacts.append(self)
16
17 c1 = Contact("John A", "johna@example.net")
18c2 = Contact("John B", "johnb@example.net")
19 c3 = Contact("Jenna C", "jennac@example.net")
                                                                            ['John A', 'John B']
20 print([c.name for c in Contact.all_contacts.search('John')])
```

Як змінився вбудований синтаксис?

- Створення порожнього списку [] скорочений синтаксис для list():
 - >>> [] == list()True

- Тип даних list це клас, який можна розширювати. A сам list наслідує object:
 - >>> isinstance([], object)True

Ще один приклад

■ Можна розширити (extend) клас dict:

longest yet

Заміщення (Overriding) та функція super()

- Наслідування доречне для додавання нової поведінки, проте як змінити вже існуючу?
 - Наш клас Contact дозволяє лише ім'я та e-mail.
 - Задамо атрибут phone для контакту; якщо хочемо ініціалізувати його при створенні об'єкту, замістимо __init__().
 - Заміщення це заміна тіла методу суперкласу на нове в межах підкласу (subclass).
 - Спеціального синтаксису не потрібно, новий метод автоматично викликатиметься замість методу суперкласу.

```
class Friend(Contact):
    def __init__(self, name, email, phone):
        self.name = name
        self.email = email
        self.phone = phone
```

■ Версія з заміщенням (класи Contact та Friend мають дубльований код)

```
class Friend(Contact):
    def __init__(self, name, email, phone):
        super().__init__(name, email)
        self.phone = phone
```

Замістити можна будь-який метод

- super() не працює у старих версіях Python.
 - У Python 2 буде викликатись super(EmailContact, self).__init__().
 - Зауважте, що першим аргументом є назва дочірнього класу, а клас перед object.
- Виклик super() можна здійснити в будь-якому та будь-де в методі.
 - Робити його першим рядком методу не потрібно.
 - Наприклад, потрібно перевірити або маніпулювати вхідними параметрами до обгортання (форвардингу) їх у суперклас.

Множинне наслідування (Multiple inheritance)

- Підклас, що успадковує від кількох батьківських класів, має доступ до їх функціональності.
 - На практиці багато експертів рекомендують не використовувати.
- Найпростіша та найкорисніша форма множинного наслідуванння *домішки (mixin)*.
 - Домішка є суперкласом, який не пристосований до самостійного існування, проте має наслідуватись іншими класами, щоб надати додаткову функціональність.

```
1 class Contact:
      all contacts = []
      def __init__(self, name, email):
          self.name = name
          self.email = email
          Contact.all contacts.append(self)
 8 class MailSender:
      def send mail(self, message):
          print("Sending mail to " + self.email)
10
11
          # Тут додається логіка для e-mail
12
13 class EmailableContact(Contact, MailSender):
14
      pass
15
16 e = EmailableContact("John Smith", "jsmith@example.net")
17 print(Contact.all_contacts)
18 e.send mail("Hello, test e-mail here")
```

- Наприклад, хочемо додати в клас Contact можливість відправки e-mail y self.email.
- Надсилання e-mail поширена задача, яку можемо захотіти використати для багатьох інших класів.
- Клас EmailableContact опирається на класи Contact і MailSender, використовуючи множинне наслідування.
- Ініціалізатор Contact досі додає новий контат до списку, а домішка може відправляти повідомлення на self.email.

[<__main__.EmailableContact object at 0x0000027EAE895B38>]
Sending mail to jsmith@example.net

ЧДБК, 2021 10

Які альтернативні способи реалізації?

- Використовувати одиничне наслідування (single inheritance).
 - Додати функцію send_mail() у підклас.
 - Недолік: дублювання функціоналу e-mail для всіх інших класів, що потребують e-mail.
- Створити окрему функцію для відправки повідомлення.
 - викликати її з коректною електронною адресою (параметр функції).
- Використовувати композицію замість наслідування.
 - Haприклад, EmailableContact може містити об'єкт MailSender замість наслідування класу.
- Застосувати monkey-patching для класу Contact, щоб мати метод send_mail() після створення класу.
 - Визначається функція, яка приймає self-аргумент та встановлює його в якості атрибуту для існуючого класу.

Проблеми множинного наслідування

- Нехай існує кілька суперкласів.
 - Як дізнатись, який із них викликати?
 - Як дізнатись, у якому порядку викликати їх?
- Додамо домашню адресу (вулиця, місто, країна та ін.) у клас Friend.
 - Можна передати кожен рядок як параметр у метод __init__() класу Friend.
 - Можна зберегти рядки в кортежі чи словнику, а потім передати в __init__() одним аргументом.
 - Можна створити новий клас Address, щоб інкапсулювати ці рядки, а потім передати екземпляр цього класу в метод __init__().
 - Перевага: можна прописати додаткову поведінку.
 - Це приклад композиції.
 - Потім такий клас можна аналогічно застосувати для інших сутностей: будівель, організацій тощо.

Проте наслідування теж робочий варіант

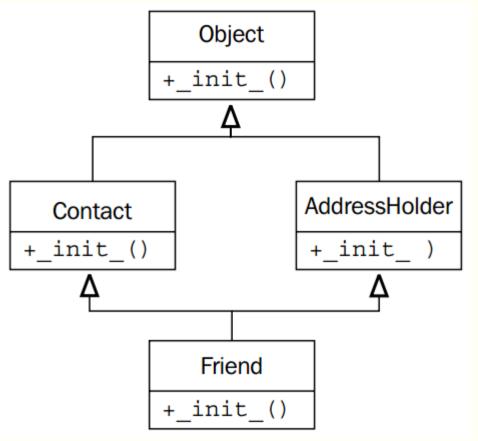
Додамо новий клас AddressHolder для зберігання адреси

```
class AddressHolder:
    def __init__(self, street, city, state, code):
        self.street = street
        self.city = city
        self.state = state
        self.code = code
```

■ Проблемна частина: тепер маємо два батьківських методи __init__(), обидва з яких потрібно ініціалізувати.

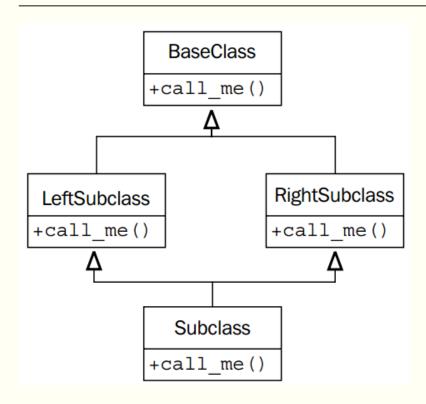
```
class Friend(Contact, AddressHolder):
    def __init__(self, name, email, phone, street, city, state, code):
        Contact.__init__(self, name, email)
        AddressHolder.__init__(self, street, city, state, code)
        self.phone = phone
```

Схема наслідування та проблеми такого підходу

- Суперклас може явно не ініціалізуватись, якщо знехтуємо явним викликом ініціалізатора.
 - Цей приклад може інколи «падати» в поширених сценаріях роботи.
 - Наприклад, вставка даних в БД, з якою немає зв'язку.
- Можливість кількаразового виклику суперкласу object.
 - Батьківський клас двічі set up.
 - У деяких ситуаціях об'єкт такого класу може викликати катастрофу.
 - Уявіть, що намагаєтесь двічі підключитись до БД у кожному запиті.
- Базовий клас краще викликати лише один раз
 - Порядок виклику методів можна адаптувати на льоту, змінюючи атрибут __mro__ (Method Resolution Order) для класу.
 - Додаткова інформація <u>тут</u>.

Схожий приклад

• Приклад показує, як кожний заміщений метод call_me() напряму викликає одноіменний батьківський метод.

```
1 class BaseClass:
      num_base_calls = 0
      def call_me(self):
          print("Calling method on Base Class")
          self.num base calls += 1
 7 class LeftSubclass(BaseClass):
      num_left_calls = 0
      def call_me(self):
          BaseClass.call me(self)
          print("Calling method on Left Subclass")
11
12
          self.num left calls += 1
14 class RightSubclass(BaseClass):
15
      num_right_calls = 0
      def call me(self):
          BaseClass.call me(self)
          print("Calling method on Right Subclass")
18
19
          self.num right calls += 1
21 class Subclass(LeftSubclass, RightSubclass):
      num_sub_calls = 0
      def call me(self):
          LeftSubclass.call me(self)
          RightSubclass.call me(self)
          print("Calling method on Subclass")
26
          self.num_sub_calls += 1
27
```

Робота з цими класами

• Результати виводу – базовий клас викликається двічі:

```
Calling method on Base Class
Calling method on Left Subclass
Calling method on Base Class
Calling method on Right Subclass
Calling method on Subclass
1 1 1 2
```

• Це призведе до неявних проблем, наприклад, подвійного внеску грошей на депозит.

Внесемо зміни

```
1 class BaseClass:
      num_base_calls = 0
      def call_me(self):
          print("Calling method on Base Class")
          self.num base calls += 1
 7 class LeftSubclass(BaseClass):
      num_left_calls = 0
      def call_me(self):
10
          super().call_me()
11
          print("Calling method on Left Subclass")
12
          self.num_left_calls += 1
13
14 class RightSubclass(BaseClass):
      num_right_calls = 0
15
16
      def call_me(self):
17
          super().call_me()
18
          print("Calling method on Right Subclass")
19
          self.num right calls += 1
21 class Subclass(LeftSubclass, RightSubclass):
      num_sub_calls = 0
22
23
      def call_me(self):
24
          super().call_me()
25
          print("Calling method on Subclass")
26
          self.num_sub_calls += 1
```

- Хочемо тільки викликати «наступний» метод в ієрархії класів, а не «батьківському» методі.
 - Фактично, метод next() може не відноситись до батьківського чи дочірнього класу щодо поточного класу.
 - Допомагає ключове слово super.

```
Calling method on Base Class
Calling method on Right Subclass
Calling method on Left Subclass
Calling method on Subclass
1 1 1 1
```

Різні набори аргументів

- У методі __init__() класу Friend спочатку викликали __init__() для обох батьківських класів, з *різними наборами аргументів*:
 - Contact.__init__(self, name, email)
 - AddressHolder.__init__(self, street, city, state, code)
- Не обов'язково відомо, super з якого класу спробує виконати ініціалізацію першим.
 - Потрібна можливість передачі додаткових аргументів, щоб наступні виклики super (в інших підкласах) отримували правильні аргументи.
 - Якщо перший виклик super() передає аргументи name та email в Contact.__init__, а в Contact.__init__ потім теж викликається super(), він повинен мати можливість передавати аргументи, пов'язані з адресою, в «наступний» метод AddressHolder.__init__().
- На жаль, вирішення цієї проблеми потрібно планувати з самого початку.
 - Необхідно проектувати так, щоб список параметрів базового класу приймав (accept) keyword arguments для будь-яких параметрів, що не вимагаються кожною реалізацією підкласу.
 - Також потрібно забезпечити вільне прийняття методом неочікуваних аргументів та їх передачу до виклику super(), якщо вони необхідні подальшим у порядку наслідування методам.

Синтаксис функцій у Python надає для цього всі інструменти, проте код дещо ускладнюється

```
1 class Contact:
      all_contacts = []
      def __init__(self, name='', email='', **kwargs):
          super().__init__(**kwargs)
          self.name = name
          self.email = email
          self.all_contacts.append(self)
 9 class AddressHolder:
      def __init__(self, street='', city='', state='', code='', **kwargs):
11
          super(). init (**kwargs)
12
          self.street = street
          self.city = city
          self.state = state
15
          self.code = code
17 class Friend(Contact, AddressHolder):
18
      def __init__(self, phone='', **kwargs):
          super().__init__(**kwargs)
19
          self.phone = phone
```

- Які аргументи передавати в Friend.__init___?
 - Тут зазвичай використовують docstring.
- Навіть ця реалізація неефективна, якщо хочемо повторно використовувати змінні в батьківських класах.
 - Коли передаємо змінну **kwargs y super(), словник не включає жодну змінну, які були включені при явній передачі аргументів.
 - Наприклад, y Friend.__init__() виклик super() не має phone у словнику kwargs.
 - Якщо інший клас потребуватиме параметр phone, необхідно забезпечити його передачу в словник.
 - Якщо забудемо, суперклас не повідомить про помилку, а просто присвоїть значення за умовчанням (тут порожній рядок).

Способи забезпечення передачі значення

- Припустимо, що клас Contact потребує ініціалізації з параметром phone, а класу Friend також буде потрібний доступ до нього.
- Можемо зробити наступне:
 - *He включати phone як явний аргумент*. Залиште його у словнику kwargs. Клас Friend може переглянути словник kwargs['phone'].
 - *Зробити phone явним аргументом*, *проте оновити словник kwargs* перед передачею його в super(): kwargs['phone'] = phone.
 - *Зробити phone явним аргументом, проте оновити словник kwargs* за допомогою методу kwargs.update(). Корисно, якщо є кілька аргументів для оновлення. Створити словник для передачі в update() можна за допомогою конструктора dict(phone=phone), або {'phone': phone}.
 - *Зробити phone явним аргументом, проте передати його явно:* super().__init__(phone=phone, **kwargs).

Поліморфізм

- Різна поведінка залежно від обраного для використання підкласу без явного вказування цього підкласу.
 - Уявіть програму-медіаплеєр, якій потрібно завантажувати об'єкт AudioFile, а потім його відтворювати.
 - Додамо в об'єкт метод play(), який відповідає за розпакування або виділення аудіо та його передачу на звукову карту чи динаміки.
 - Найпростіший виклик такого методу: audio_file.play()
 - Проте процес розпаковки значно відрізняється залежно від типу файлу.
 - .wav-файли зберігаються нестисненими, а файли .mp3, .wma, .ogg мають абсолютно різні алгоритми стиснення.
- Спростимо проект за допомогою наслідування та поліморфізму.
 - Кожен тип файлу можна представити окремим підкласом AudioFile, наприклад, WavFile, MP₃File.
 - Кожен з цих класів матиме свій метод play(), проте реалізуватись буде по-різному.
 - Об'єкту media player не потрібно знати, до якого підкласу AudioFile будемо звертатись; він викликає play() та поліморфно дозволяє об'єкту попіклуватись про фактичні деталі відтворення аудіо.

```
1 class MyAudioFile:
      def __init__(self, filename):
          if not filename.endswith(self.ext):
              raise Exception("Invalid file format")
          self.filename = filename
 7 class MyMP3File(MyAudioFile):
      ext = "mp3"
      def play(self):
          print("відтворення {} в форматі mp3".format(self.filename))
10
11
12 class MyWavFile(MyAudioFile):
      ext = "wav"
14
      def play(self):
15
          print("відтворення {} в форматі wav".format(self.filename))
16
17 class MyOggFile(MyAudioFile):
      ext = "ogg"
18
19
      def play(self):
20
          print("відтворення {} в форматі ogg".format(self.filename))
21
```

- Усі аудіо файли перевіряють коректність розширення в процесі ініціалізації.
 - Якщо назва файлу не закінчується коректно, викидається виняток.
 - Відсутність фактичного зберігання посилання на змінну ext в AudioFile не усуває можливість отримати доступ до нього в підкласі.

23 ogg = MyOggFile("myfile.ogg")

25 mp3 = MyMP3File("myfile.mp3")

27 not_an_mp3 = MyMP3File("myfile.ogg")

24 ogg.play()

26 mp3.play()

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Наступне питання: Об'єктно-орієнтоване програмування в дії

Абстрактні базові класи

- Сказати, чи відповідає клас необхідному «протоколу» не завжди просто, тому Python представляє абстрактні базові класи (ABC).
 - Вони визначають набір методів та властивостей, які класу потрібно реалізувати (implement) для того, щоб вважатись duck-type екземпляром цього класу.
 - Клас може розширяти абстрактний базовий клас, щоб створювати свої екземпляри, проте повинен реалізувати всі абстрактні методи.
- На практиці створювати нові абстрактні класи потрібно рідко, проте можна знайти випадки, коли потрібно реалізувати екземпляри вже існуючих абстрактних базових класів.

Використання абстрактного базового класу

- Більшість абстрактних базових класів, що існують у Python Standard Library, знаходяться в модулі collections.
 - Один з найпростіших клас Container.

```
In [11]: from collections import Container
In [12]: Container.__abstractmethods__
Out[12]: frozenset({'__contains__'})
```

■ У ньому є лише один абстрактний метод, який необхідно реалізувати: __contains__().

```
In [13]: help(Container.__contains__)
Help on function __contains__ in module collections.abc:
    contains (self, x)
```

__contains__ (self, x)
 __contains__ (литресуе один аргумент – эначения, яке користувач очікує знайти в контейнері.

Цей метод реалізується в list, str та dict

• Проте можна також визначити простий контейнер, який tells us whether a given value is in the set of odd integers:

```
1 from collections import Container
2
3 class OddContainer:
4    def __contains__(self, x):
5        if not isinstance(x, int) or not x % 2:
6            return False
7            return True
8
9 odd_container = OddContainer()
10 print(isinstance(odd_container, Container))
11 print(issubclass(OddContainer, Container))
```

- Результати виводу:
 - True
 - True